

УДК 504.054(45)

К. В. Синило, к.т.н.

Я. С. Дан, студент

Національний авіаційний університет, Київ

АНАЛІЗ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ В КЛІМАТИЧНОМУ НАПРЯМКУ ДЛЯ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ

Угода про Асоціацію включає **вирішення** зазначеного питання (Ст.137, 138) [1] шляхом укладення Угоди між Україною та Європейським Союзом про спільний авіаційний простір (САП). Ця угода базується на принципі прийняття третьою країною всього законодавства ЄС у сфері цивільної авіації, зокрема в частині захисту навколишнього середовища. Співпраця сторін регламентується нормами щодо удосконалення національного законодавства України з метою його відповідності нормам ЄС, які чітко визначені в Додатку І до Угоди.

У Києві 12 жовтня 2021 року підписано Угоду про Спільний авіаційний простір під час 23-го Саміту Україна-ЄС. Впровадження цієї Угоди забезпечить лібералізацію ринків авіаперевезень, покращення якості послуг, економічне зростання і створення робочих місць. Деякі норми європейського права в галузі повітряних перевезень та європейські пріоритети з захисту навколишнього середовища проголошені в ст.83, 84 Повітряного кодексу України [2, 3].

У грудні 2019 року прийнято ЗУ №377-ІХ “Про засади моніторингу, звітності та верифікації парникових газів” [4], який набрав чинності 26 березня 2020 року. Цей ЗУ реалізує пріоритети Паризької Угоди, яку Україна ратифікувала 1.01.2019 [5]. Зазначений закон забезпечує впровадження актів законодавства ЄС у сфері довкілля, зокрема, Директиви 2003/87/ЄС [6], а також Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2016 року № 932-р [7], відповідно до якої забезпечення імплементації положень Угоди (Додаток ХХХ до Угоди, ст.363), пов'язаних із зміною клімату, а також створення і забезпечення функціонування системи моніторингу, звітності і верифікації викидів парникових газів в Україні, відноситься до основних напрямів реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року.

ЗУ №377-ІХ “Про засади моніторингу, звітності та верифікації парникових газів” [9] спрямовано на впровадження єдиної загально-обов'язкової методики розрахунку викидів парникових газів, отримання точної та об'єктивної інформації, а також забезпечення відповідного розрахунку викидів європейським стандартним. Відповідно до зазначеного вище ЗУ, з січня 2020 року запущена процедура моніторингу та звітності викидів парникових газів для переліку видів діяльності затвердженого ПКМУ від 23.09.2020 № 880 [8] та згідно з порядком за ПКМУ “Про затвердження порядку здійснення моніторингу та звітності викидів парникових газів” від 23.09.2020 № 960 [9]. Отже, розробка та прийняття цього ЗУ є важливим стратегічним кроком в Євроінтеграційному процесі України.

З 2016 р. Україна бере добровільну участь у програмі компенсації та скорочення викидів CO₂ від міжнародної авіації в рамках програми CORSIA [10, 11].

Етап компенсації ґрунтується на концепції «динамічного підходу», яка поступово переходить від використання 100% секторального тарифу (і 0% - індивідуально) з 2021 по 2029 рік у бік використання індивідуальної ставки не менше 20 % з 2030 до 2032 року, і щонайменше 70 % від 2033 до 2035 року. «Секторальний коефіцієнт» являє собою глобальний середній коефіцієнт зростання викидів в міжнародному авіаційному секторі за цей рік, в той час як «індивідуальна ставка» являє собою фактор росту окремих операторів викидів в даному році. З січня 2019 року стартував підготовчий етап з отримання точної та об'єктивної інформації щодо емісії українських експлуатантів повітряних суден від міжнародних польотів відповідно до АПУ «Технічні вимоги та адміністративні процедури щодо моніторингу викидів (емісії) [12] експлуатантами цивільних повітряних суден», які затверджено ДАСУ у 2018 році. Наразі триває експериментальний (2021-2023 рр.) етап програми CORSIA, який спрямований на моніторинг та оцінку емісії від міжнародних польотів українських експлуатантів.

Список використаної літератури

1. Угода про Асоціацію між Україною та Європейським Союзом. –Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text 6

2. Довгань. В. 5 кроків до відкритого неба з ЄС. Як змусити запрацювати заблоковану угоду. <http://www.eurointegration.com.ua/experts/2017/01/19/7060353> 7

3. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49. – С.536. 8

4. ЗУ №377-IX “Про засади моніторингу, звітності та верифікації парникових газів”

5. Паризька Угода. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_161#Text 10

6. DIRECTIVE 2003/87/EU. – Режим доступу:<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:275:0032:0046:en:PDF> 11

7. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2016 року № 932-р. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2016-%D1%80#Text> 12

8. ПКМУ Про затвердження переліку видів діяльності, викиди парникових газів в результаті провадження яких підлягають моніторингу, звітності та верифікації від 23.09.2020 № 880. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/880-2020-%D0%BF#Text> 13

9. ПКМУ “Про затвердження порядку здійснення моніторингу та звітності викидів парникових газів” від 23.09.2020 № 960 14

10. ICAO Cir.303. Operational opportunities to minimize fuel use and reduce emissions.

11. ICAO Cir.351. Community Engagement for Aviation Environment Management.

12. АПУ «Технічні вимоги та адміністративні процедури щодо моніторингу викидів (емісії) експлуатантами цивільних повітряних суден» затверджено наказом № 1001 від 02.08.2019 17